

NL71 INGB 0000 1135 90

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Betreft: Consultatieversie wet VRV

Uw brief:

Uw kenmerk: 14088

Behandeld door:

Ons kenmerk:

Amsterdam, 21 maart 2023

Zijne Excellentie de minister H. de Jonge,

Op 16 februari 2023 heeft u het wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting (VRV) ter consultatie gelegd. De Hollandsche Molen wil als vertegenwoordiger van de wind- en watermolens in Nederland hier graag op reageren.

Wijzigingen ten aanzien van Awb en Omgevingswet

Het wetsvoorstel behandelt wijzigingen van vier wetten. Voor de belangenbehartiging van molens is het snijvlak van erfgoedbescherming en ruimtelijke ordening een belangrijke pijler. Daarom richten wij ons op de wijzigingen die betrekking hebben op de Awb en de Omgevingswet.

1. Versneld beroep

Met verwijziging naar de werkwijze onder Chw, wil dit wetsvoorstel het mogelijk maken dat de rechtbank binnen zes maanden uitspraak doet. We maken ons zorgen over het beperken van vooronderzoek. Juist bij vergunningen en bestemmingsplannen met betrekking tot wind- en watermolens is een locatie bezoek en onderzoek door bijv. STAB belangrijk, omdat deze omgeving continue maatwerk vraagt. We vrezen een werkwijze waarop *de jure* beoordeeld wordt in plaats van *de facto*.

2. Pro forma beroep

Het afschaffen van het kunnen inbrengen van beroepsgronden na afloop van de beroepstermijn, de zogenaamde *pro forma*, is een nadelige ontwikkeling voor het molenbehoud binnen de ruimtelijke ordening. Niet zelden komt in de praktijk voor dat de publicatie van een besluit op bezwaar van een vergunning, waarna beroep opengesteld wordt, veel later plaatsvindt dan de verzending van dit besluit aan de vergunningvrager. Het kunnen sturen van een *pro forma* beroepschrift stelt een belanghebbende in staat om meer en betere inhoudelijke beroepsgronden in te brengen. Het resultaat van deze wijziging zal zijn dat het belang van het erfgoed binnen de ruimtelijke ordening veel minder behartigd wordt.

3. Beroep bij één instantie in plaats van twee

De inperking van het beroep in eerste en enige aanleg zien wij als het grootste euvel in dit wetsvoorstel. Wij ervaren, juist bij het belang van molens, dat vergunning mogelijk gemaakt worden door zeer regelmatig gebruik te maken van een buitenplanse afwijking (bopa). Ook onder de Omgevingswet is de verwachting dat de toename van bopa's exponentieel toe zal nemen, omdat de Omgevingsplannen nog niet optimaal gereed zullen zijn en de termijn voor planwijzigingen om binnenplannen afwijken mogelijk te maken vele malen langer is dan de doorlooptijd van een bopa (gemiddeld 1,5 jaar tegenover 8 of 26 weken afhankelijk van de

gekozen procedure). Bij het toepassen van een bopa wordt zeer regelmatig voorbijgegaan aan het functieverlies van een molen als erfgoedwaarde als gevolg van hoogbouw in de omgeving, omdat enkel de hoogte wordt beoordeeld.

Erfgoedstelsel en toezicht

In uw wetsvoorstel wordt het toezicht op het naleven van het verplichtte programma volkshuisvesting verankerd bij de provincies. Tegelijkertijd heeft de Erfgoedinspectie in 2021 geconstateerd in hun rapport 'Een Lappendeken' dat het aantal beschikbare fte bij provincies voor het toezicht op erfgoedtaken schrikbarend laag is, gemiddeld slechts 2 uur per week per provincie. Wij vrezen dan ook de toekomst waarin de druk op woningbouw zeer groot is en het belang van erfgoed onvoldoende geborgd is.

Praktijk

Het molenveld bestaat uit de praktijk voor bijna 100% uit vrijwilligers die zich inzetten in bestuurs- en uitvoerende functies om de instandhouding van de molens te borgen. Het behartigen van het molenbiotoopbelang binnen de ruimtelijke ordening is nu al een zeer complexe zaak, die vaak te veel gevraagd is voor de inhoudelijk minder ervaren vrijwilligers. De voorgestelde tweedeling van procedurele versnelling voor plannen met tenminste 12 woningen maakt het stelsel nóg ondoorzichtiger en moeilijker voor een leek en vrijwilliger te begrijpen, laat staan te beïnvloeden.

Aanbevelingen

De Hollandsche Molen doet Zijne Excellentie dan ook de volgende aanbeveling:

- Behoud de mogelijkheid om beroepsgronden in te stellen na afloop van de beroepstermijn, de zogenaamde *pro forma*.
- Behoud de rechtsmogelijkheid om beroep in te stellen bij twee instanties, omdat in de praktijk van vergunningverlening de bopa al teveel wordt toegepast, waardoor het erfgoedbelang in ruimtelijke ordening te weinig wordt geborgd.
- Veranker een gefinancierde FTE bij elke provincie volledig gewijd aan de borging en het toezicht op het behoud van erfgoedwaarden in de ruimtelijke ordening.

Met vriendelijke groet,

Nicole Bakker,
directeur-bestuurder.